స్కెచ్

కళ్ళున్నా చూడలేరు

వసంతలక్ష్మి

మెడకు కట్టిన చిరుగంటలు గణగణమనిపిస్తూ ఎడ్లు రెండూ చిన్నగా నడుస్తున్నవి. బండిలో కూర్చుని నేను ఊపుకి అటూ ఇటూ ఊగుతూ, రోడ్డువంక చూస్తున్నాను. బండి మెల్లిగా ముందుకి సాగిపోతున్నది

హఠాత్తుగా మనసులో యేదో గాలి దుమారం రేగింది. కంటికి యింపుగా, ఆహ్లాదకరంగా కనిపించదగిన దృశ్యం ఒక్కటీ లేదు! క్రిందటిమాటు అమ్మమ్మగారి వూరు వచ్చినప్పుడు యివే చేలు సస్యసంపన్నాలై-నిండు చూలాలు పచ్చ పట్టుచీర కట్టుకొని కలకలలాడుతూ నుంచున్నట్లనిపించింది. బాలభానుడు చూలాలి నుదుట కుంకుమ రేఖలా సొంపు లొలుకుతున్నాడు. ఈమాటు ఆవేచేలు చూడటానికి బాధాకరంగా ముదిమిచే ముడతలు బారిన ముఖంతో వున్న ముసలమ్మవలె యెండిపోయి కళాకాంతులు లేకుండా వున్నవి. ఆనాటి సూర్యభగవానుడే యీనాడు మహోజ్వలంగా చండకిరణాలు విరజిమ్ముతూ, ముసలమ్మ నుదుటమంటే పుండులాగున్నాడు. ఏడాదిలో ప్రకృతి యెంతగా మారిపోయింది!

ఊరు సమీపిస్తున్న కొలదీ నా చిన్ననాటి స్నేహితులందరినీ ఒక్కసారిగా చూడాలనే కోరిక యెక్కువ కాసాగింది. చిన్ననాటి స్నేహబంధాలు యెంత మధురమైనవి! ఒక్కొక్కరినే జ్ఞాపకం చేసుకొంటూ కళ్లు మూసుకుని బండికి చేరగిల పడ్డాను. అందమయిన పెద్ద జడ తాచుపాములా మెడకు చుట్టుకుని-చిలిపిగా నవ్వుతూ, ఉత్సాహంగా లేడివలె గెంతుతున్న అమీరున్నిసా నా మనఃపథంలో నిలిచి వున్నది. ఆ జడ! పుడుతూపుడుతూ భగవంతుణ్ణి అమీరున్నిసా స్వయంగా అడిగి తెచ్చుకున్న ఆ సుదీర్ఘ కబరీభరం-నన్ను యెంత ఆకర్షించుకొంటోంది తన వేపుకి!

నా భావ పరంపరలు అమ్మమ్మ కేకతో పటాపంచలయినవి. త్రుళ్ళిపడి లేచి చంటివాణ్ణి అందుకొని బండిదిగి లోనికి సాగాను.

ఎప్పుడు భోజనాలవుతాయా, ఎప్పుడు నా స్నేహితులందరినీ ముఖ్యంగా అమీర్‌ని-పిలువనంపి చూద్దామా అని వున్న నాకా కాసేపు గడపటానికి మన్వంతరాలుగా తోచింది. అమ్మమ్మగారింటికి వెనక వీధిలో వున్న ముసల్మాను స్త్రీలందరూ నన్ను చూడటానికి ఒకొక్కరే వచ్చారు. చంటివాడూ, వాళ్ళ నాన్నా గదిలో మంచంమీద శయనించి భుక్తాయాసం తీర్చుకుంటున్నారు. ఆ వెనకాల వసారాలో కూర్చుని ఒకొక్కరితోనే మాటలు సాగించాను.

అందరూ ముసుగులు సరిచేసుకుంటున్నారు వెళ్ళటానికి లేస్తూ. అమీర్ మామ్మను ఆపి "మామ్మా! అమీరున్నిసా యెక్కడవుంది?" అని అడిగాను.

అమీర్ మామ్మ ముఖంలో వున్నట్లుండి విషాదచ్ఛాయలు క్రమ్ముకొన్నవి. లోతుకుపోయిన ఆ ముసలి కళ్లల్లో శోకం చిందులు త్రొక్కుతున్నది.

"అమీరున్నీసా! అమ్మా, అమీర్‌ను చూస్తారా? పంపుతాను వుండండి"—అంటూ వెళ్ళిపోయింది. నాకేమో భయంవేసింది. మనస్సు అశుభం శంకించింది. అమీర్ యెలాగున్నదో! ముఖ్యంగా మా యిద్దరి స్నేహాన్ని అంత గాఢంగా బంధించిన ఆ జడ-చూడాలన్న ఆత్రుత హెచ్చయింది.

అమీర్ వచ్చేవరకు గదిలోకి, వసారాలోకి, కాలు కాలిన పిల్లిలాగా తిరిగాను. ఎన్నో ఆలోచనలు నా మనసుని కలచివేసినవి. మునుపు ఎంతో కలకలలాడుతుండే ఆ చిన్న పల్లెటూరు దరిద్రం తాండవిస్తూ, నిర్జనంగా వున్నట్లు

లేని ముఖంతో వెక్కిరించినట్లయింది నన్ను.

పసిపిల్లను చంకనెత్తుకుని ముసుగు ముఖం మీదకు లాక్కుంటూ అమీరున్నిసా మెల్లిగా వచ్చి నుంచున్నది. తల్లీ పిల్లా యెముకలు బైట పడి చిక్కి శల్యాలైనారు. ఎంతో దిగులు పెసింగి అమీర్‌ని చూస్తుంటే.

అమీర్ దగ్గిరగా వెళ్ళి "నాదగ్గర ముసుగెందుకూ" అంటూ తీయబోయి ముఖం చూశాను. ఒకప్పుడు చిలిపి నవ్వులు కెద జల్లుతూ, ఉత్సాహానికి పుట్టినిండ్లుగా వుండే ఆ విశాల నేత్రాల అంచుల్లో సముద్రపు పొంగులు కనిపించినవి. ఎంతో కష్టంమీద కూర్చోపెట్టి అసలు సంగతేమిటో, తానింత హీన స్థితి కెలా వచ్చిందో చెప్పమన్నాను

గద్గదికమయే గొంతు సవరించుకొంటూ స్వచ్ఛంగా చెప్పసాగింది. "మే మిదివరకు జమ్మారీ పెట్టుకునేంత కాకపోయినా కడుపు నిండా తినడానికి వంటినిండా కట్టుకోడానికి యే విధమయిన లోటు లేకుండా నేవున్నాము. కాని ఏం చేయము? మాలాటి వేలాది ప్రజలని మింగి వేయటానికి కాటకం మిత్తిలా వచ్చి పడింది. త్రాగడానికి నీరుకూడా లేక అక్కడ మలమల మాడిపోయేకంటే నా అన్నవలుగురూ వుంటే స్వస్థలానికి వస్తే నయమని యిక్కడకు వచ్చేశాము. ఇక్కడికి వచ్చింది మొదలు మా అయన యీ పని ఆ పని అని లేకుండా దొరికిన ప్రతి పనీ చేశారు. ఇంటింటికి తిరిగి తాళాలు బాగు చేశారు. ఇంట్లోకూర్చుని చుట్టలుచుట్టారు. ఊరూరూ ఎర్రటి ఎండలో కాలరిగేటట్లు తిరిగి కూరలమ్మేరు. రాత్రనక పగలనక కమ్మరిపని అయినా కడుపునిండా మాకు ఒక్కపూట తిండిదొరకలేదు. ఇక్కడ అంతా అలాగే వున్నారు. మాకెవరు పెడ్తారు? అందులో మాకీ బిడ్డ అల్లారు ముద్దుగా పెరగవలసిన ఈ బిడ్డకు రోజూ పోయడానికి నీళ్ళయినా లేవు నాదగ్గర లేని పాలు త్రాగుతూ బిడ్డ—బిడ్డకు పాలివ్వ డంతో [illegible] న్నాను [illegible]వు జడ చూరమంటూవు! [illegible] చెప్పు! ఇక్కడే ప్రక్కవూర్లో సవాలపాపు పెట్టారట, మా అయన నాజుట్టు కత్తిరించి అక్కడ అమ్మితే రెండురూపాయిలిచ్చారు. మా మూడు జీవాలకి అది కడుపునిండా ఒక్కరోజు భత్యం. కాని రెండునెలల క్రితం జరిగిన యీ సంగతికేవేళ్ళ వరకూ మమ్మల్ని మావాళ్ళందరూ దరిద్రగొట్టులనీ పసినిగొట్టులనీ ఆడిపోస్తూనే వున్నారు. ఎన్ని మాటలు పడి సహించినా యీ మూడు పొట్టలునింపే ఉపాయం కనపడదు. ఏం చేయం చెప్పు." అంటూ గొరతోకలాగున్న బెత్తెడు జడ చూపి వలవలలాడింది.

నా కళ్లవెంట నీళ్ళు ధారగా కారేయి. ఇద్దరం యేడుస్తున్నాం. అమ్మమ్మ లోపల్నించి వచ్చి "ఏమిటా యేడుపులు పెదబొబ్బలు పండుగవేళలంటూ" అని అమీర్‌ను సాగనంపింది మా హృదయాల్ని దహించే అగ్నిజ్వాల ఆవిడకేం తెలుసు?

రాత్రి వారితో చెప్పానీసంగతి. కడుపు నిండా అమ్మమ్మ వండిన రుచ్య పదార్థాలు భోంచేసి, తమలపాకు సేవిస్తూ, మెత్తని పరుపు మీద శయనించివున్న ఆయనకుమాత్రం యేం తెలుస్తుంది?

"అలాగుంటుందంటూవా? ఎక్కడో మహాకవులు రచించారుమాత్రమే. విక్టర్ హ్యూగో మహాశయుని రచన "లే-మిజరబిల్‌స్"లో చదివినజ్ఞాపకం. అంతేకాని యథార్థంగా అలా జరుగుతుందంటూవా?" అన్నారు.

మహాకవులు యథార్థవిషయాలే వ్రాస్తారని ఆయనకు తెలియదు కాబోలును కళ్లుమూశాను. అమీర్ పసిపిల్లను గుండె కదుముకుని హోరుమని గుండె అదిరేటట్లు యేడుస్తూ కళ్ళముందు ప్రత్యక్షమయింది. ఆరాటంగా కళ్లు తెరిచి చూచాను. ప్రకృతికి యిదేమీ పట్టనట్లు గాఢ నిద్రలో మునిగి వున్నది.